

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

Na „Dziennik Pomorski” wraz z dodatkami „Rolnik”, „Aniol Stróż”, „Ognisko Domowe” i „Dodatkami niedzielny”. — W ekspedycji miesięcznie 2.20 zł — z odnośnikiem 2.30 zł — w agencjach po za Chojnicami 2.30 zł — z odnośnikiem 2.45 zł — przez pocztę 2.54 zł — w ekspedycji kwartalnie 6.60 zł., przez pocztę już z odnośnikiem 7.62 zł — W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strejków itp. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Pocztowe konto czekowe 201 032

Konto bankowe: Bank Powiatowy, Chojnice.

Miejska Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel. 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski”. Skryt. poczt. 33

Chojnice, wtorek 3 sierpnia 1926 r.

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na 4-tej stronie 6 łamowej od wiersza piąty. Lub jego miejsce 15 gr. na 3-iej stronie 6 łam. 25 gr. na 2-iej stronie 6 łam. 50 gr. Dla Wolnego Miasta to samo w guld. gdańskich. — Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tyczeń. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

CYRK MEDRANO i menażerja w Chojnicach na pl. Piastowskim. Dziś w poniedziałek 2 sierpnia Nieodwołalnie ostatnie pożegnalne PRZEDSTAWIENIE Kompletny program.

I Senat uchwalił zmianę konstytucji.

Mowa premiera Bartla. Nie z programem lecz z rachunkiem. Widzi zdżbło w oku innych a belki w własnym nie dostrzega.

W senacie ukończyły się obrady nad zmianą konstytucji i pełnomocnictwami dla rządu.

Ustawę tą przyjęto z pewnymi zmianami, rozszerzającymi prawa senatu, któreby „senatory” ukrócić chcieli. Wobec tego ustawa poszła do sejmu z prośbą, który miał ją zajmować się w niedziele.

Podczas obrad w senacie nad tą ustawą przemawiał premier Bartl, który ponownie zaznaczył, że nie przyszedł z programem, a dalej czynił zarzuty, że urzędy obsadzano często według wskazówek partyjnych (co oczywiście być nie powinno) ale zapomniał, że nigdy nie rugowano tyle urzędników a zwłaszcza generałów ze względu na interesy pewnych grup jak teraz właśnie.

Ponizej podajemy w skróceniu kilka urywek z tego przemówienia, które krytykują pisma N. P. R. natomiast chudekko pismo grudiądzkie chwali.

Przemówienie premiera Bartla

Nie przyszedłem do ciała ustawodawczego z grzmiącym słowem pełnego ideowego programu (!) dlatego, że w wykłady teoretyczne takiego programu nie wierzę dlatego, że społeczeństwo, aparat państwowy i luby mają przedewszystkiem prawo domagać się od rządu konsekwentnych wskazań co do najbliższych prac w każdej dziedzinie, że uprawnione są do żądania rachunku z naszych dotychczasowych poczyniań.

Nie w imię autokratyzmu, ale w imię nowożytnie pojętej demokracji zażądaliśmy od ciała ustawodawczego określonych pełnomocnictw(?).

Zbyt często, niestety akty władzy, ale i sprawy personalne były wynikiem politycznego kompromisu, i takie postawienie sprawy uniemożliwiało postawienie ideowego aparatu biurokratyzmu. (A teraz co się dzieje z rugami osobliwie praworządnych wojskowych? Dop. red.)

Władza wykonawcza to — rząd i aparat urzędniczy. Ten aparat jest jeszcze słaby, ale to wada systemu rządzenia. „Polityka i wpływy polityczne muszą być ze stałego aparatu państwowego usunięte doszczętnie”. Trzeba wyćwiczyć odpowiedzialność osobistą urzędników. Rząd w tej dziedzinie nie ustanie w reorganizacji. (To bardzo ładnie, ale tego wcale nie widać).

Nie jestem optymistą, ale mam tę trochę niezbędnej wiary w naszą działalność i jej skutki, tyle właśnie tej wiary, ile dla skuteczności działania nieodzownie potrzeba. Wiem, że nie dokonujemy się cudów, wiem, że spadkobiercom naszym w pracy państwowej nie pozostawimy Polski doskonałej, ale wierzę i wymagam tej wiary od każdego z naszych współpracowników, że pozostawimy ją odrobinę lepszą, niż była dotychczas.

Przechodząc teraz do tych uzupełnień, pragnę raz jeszcze podkreślić szczerą i zdecydowaną pokojowość polityki polskiej.

Następnie bardzo obszernie charakteryzował położenie gospodarcze państwa, poczem wskazał na konieczność uzgodnienia programów szkół średnich z programem szkolnictwa powszechnego, co wywoła reorganizację szkół średnich których poziom nie jest odpowiedni. Wazniejszą jest w tej chwili rzeczą udośćnienie nauczania elementarnego wszystkim obywatelom i danie każdej jednostce możności rozwoju i zdobycia maximum wiedzy zgodnie z jej przyrodzonymi zdolnościami.

Z chwilą uchwalenia pełnomocnictw w zakresie tak określonym, jasnym jest, że wszystkie sprawy pierwszorzędnej wagi, które w zakresie tych pełnomocnictw nie weszły, stanowią przedmiot ustawodawczej troski Sejmu i Senatu. Mam tu na myśli przede wszystkim ogromną dziedzinę ustaw samorządowych, których uporządkowania i zrealizowania pilnie domaga się życie.

Pierwszy w dyskusji przemawiał senator Zyd Ringel, położył szczególny nacisk na oświadczenie premiera o szkolnictwie widząc w tem potępienie numerus clausus, i na jego deklarację o szkodliwości antysemityzmu gospodarczego, co uważa za zwrot w polityce rządu wobec żydów. (Ha ha! To widać tą „sanacją moralną!”)

Krótki przegląd polityczny.

P. Piłsudski ustępuje z rządu?

Jak donosi „Kurj. Pozn.” jedną z najpierwszych ustaw, jakie przygotowuje się na podstawie pełnomocnictw, będzie ustawa o organizacji naczelnych władz wojskowych podczas pokoju. Ustawa ta ma być ogłoszona już w przyszłym tygodniu.

P. Piłsudski ma w związku z tem objąć Generalny Inspektorat Armji, a tękę ministra po nim obejmie jeden z jego generałów.

Niebezpieczeństwo na naszym wschodzie.

Czerwona armja nad granicą polską. Z Moskwy donoszą, iż rząd sowiecki wydał polecenie ścignięcia wojsk, znajdujących się na manewrach na Ukrainie, dla obsadzenia niemi granicy polskiej i zwróceniu baczniejszej uwagi na poruszenia wojsk polskich nad granicą polsko litewską.

Kroki te spowodowane zostały przez doniesienia, stwierdzające, iż Polska dokonująca intensywnie powiększenia swoich sił zbrojnych, przedewszystkiem w dziedzinie rozbudowy lotnictwa, przemysłu wojennego, obrony przeciwgazowej itp. oraz ostatnimi pogłoskami o agresywnych zamiarach Polski w odniesieniu do Litwy.

Organy zachowawczej prasy angielskiej zwracają uwagę na tajemnicze przygotowania sowieciów spowodowane jakoby zbrojeniami się Polski.

Pisma donoszą, iż w Rosji sowieckiej od pewnego czasu wszystko zdaje się trwać w oczekiwaniu na jakies niezwykłe wypadki, rodzaju których trudno określić.

Prasa wzywa rząd, aby nie był obojętnym na te objawy wstrząsu wewnętrznego, który dokonywa się obecnie w Rosji w ściśle nieustalonym dotychczas kierunku.

Ponowne zwycięstwo rządu narodowego we Francji.

Francuska Izba Deputowanych przeprowadziła dyskusję szczegółową nad projektami podatkowymi, które uchwalono w brzmieniu projektu rządowego przeciętą większością 180 głosów. W ogólnym głosowaniu projekt przyjęto 295 głosami przeciw 188.

Możliwość wybuchu wojny domowej w Rosji.

Według wiadomości nadeszłych z Moskwy, Zimowjew postanowił podobno wystąpić aktywnie. Opozycja uważa, że wskutek ostatniego postanowienia centralnego komitetu wykonawczego partji komunistycznej, ma już ręce rozwiązane. Plan opozycji polega na usunięciu przemocą kilkunastu wybitniejszych członków partji. W niektórych miejscowościach ściganą są wejska, które opowiedziały się po stronie opozycji. Wszędzie stała się możliwą zbrojna walka.

W kołach opozycyjnych czekają na wystąpienie Trockiego, który ma przeciągnąć za sobą trzy czwarte

czerwonej armji. Z drugiej strony G. P. U. otrzymało instrukcje, aby nie przebiegać w środkach przy likwidacji opozycji. Zimowjew ma być aresztowany, jednak w Moskwie rozeszła się w ostatniej chwili pogłoska, że opozycja zdołała już przemieścić również w szeregi G. P. U. Jednocześnie z kół rządowych wyszła wiadomość, że wołoko opozycji zgromadziły wszystkie elementy niezadowolone z rządów sowieckich, włącznie ze skrajnymi monarchistami, którzy ewentualną wojnę domową chcą wykorzystać dla restauracji monarchji.

Z tego wynika, że w Rosji może dojść do wojny domowej i osłabienia bolszewików, a nawet obalenia tychże, o ile ich nie zjednoczy znowu jakieś niebezpieczeństwo z zewnątrz jak swego czasu wyprawa kijowska

Narazie walki te korzyści ludności rosyjskiej by nie przyniosły, albowiem opozycja wśród bolszewików — to prawie sami Zydzi i najgorszego rodzaju kanajki. Ale mogłyby one obalić rządy bolszewików.

Walki bułgarsko-jugosłowiańskie.

Potyoczka pod Kriwaj Polanką nad granicą serbsko bułgarską między bułgarskimi bandami komitadżów, które wtargnęły na terytorjum Jugosławji a zandarmerją jugosłowiańską trwała całą noc. O świcie przybyły dwa oddziały piechoty jugosłowiańskiej celem wzmocnienia zandarmerji. Bandom komitadżów udało się mimo to przerwać się przez kordon zandarmerji i wojska i wycofać się na teren bułgarski, oraz zabrać ze sobą zabitych i rannych. Po stronie Jugosławji poległo 2 żołnierzy.

Zydówka skazana za znieważenie krzyża.

W Piotrkowie zasądzono na rok więzienia pannę I Weintraub z Częstochowy, oskarżoną o profanację krzyża przez ubranie się na bal maskowy w kostjum z wielkim krzyżem. Oskarżoną zasądzono na rok więzienia. Ponieważ czas ten przesiedziany został przez nią w areszcie prewencyjnym I. Weintraub została wypuszczona na wolność.

Czyżby dla tego, że jest Pomerzaniem?

Jak donosi A. W. wybór burmistrza komisarycznego miasta Gdyni, p. Krauzego, na stanowisko wiceprezydenta m. Torunia nie będzie przez p. wojewodę pomorskiego zatwierdzony ze względów zasadniczych. Jak wiadomo, p. Krauz jest urodzony na Kaszubach, zna świetnie miejscowe stosunki i na wysoce odpowiedzialnej placówce pierwszego burmistrza m. Gdyni wykazuje powszechną inicjatywę i energję.

Kiedy Sejm zakończy obrady?

W dn. 3 sierpnia Sejm przystąpi do rozpatrzenia poprawek senackich do ustaw o zmianie konstytucji i o pełnomocnictwach, poczem posłowie rozjadą się na letnie ferie.

Następna sesja Sejmu otwarta zostanie w drugiej połowie września, w pierwszym rzędzie dla załatwienia prowizorium budżetowego na IV kwartał rb. oraz budżetu na rok 1927.

Oczekiwane jest, że poraz pierwszy od istnienia Sejmu, a zgodnie z art. 25 Konstytucji sesja ciała prawodawczego zostanie zamknięta oficjalnie przez Prezydenta Rzplitej.

1 miliard podatku majątkowego.

Rząd nosi się obecnie z zamiarem, wobec odmówienia przez sejm prawa podnoszenia podatków i usławianianowych, skorzystania z przysługujących mu praw ścignięcia podatku majątkowego, opierającego na 1 miliard zł. Podatek majątkowy zostanie rozłożony na kilka rat.

Niebezpieczeństwo nowych zakłóceń na Wschodzie.

Anglja miesza się do spraw chińskich.

Ostatnia kłeska zadana wojskom praworządym przez wojska komunistyczne — tak zwane „narodowe” — zniewoliła Anglję do czynnego wmięszania się w wewnętrzne sprawy chińskie. I tak w Pekinie stolicy Chin poseł angielski zwrócił się do chińskiego M. Stwa Spraw Zagranicznych zwracając mu uwagę na szczególnie groźną sytuację jako dla interesów angielskich wytworzyła się w południowej części Chin w związku z ostatnimi sukcesami ekspedycji wojskowej rządu kantonieckiego (komunistycznego). Wysłana w tej sprawie do chińskiego ministra spraw zagranicznych nota wskazuje, że przeniknięcie wojsk kantonieckich już do prowincji Ho Nan gdzie wojska te połączyły się z luźnie operującymi wojskami armii narodowej (komunistyczno-

bolszewickiej), w razie gdyby wojska marszałka Wu nie opanowały tam w krótkim czasie sytuacji, zmusi rząd angielski do energicznej interwencji w chińskiej wojnie domowej. Anglja, wskazuje nota, nie może obojętnie przyglądać się niebezpieczeństwu życia i na ruszaniu praw ustawicznie grożącemu angielskim pod danym. W kołach zbliżonych do rządu pekińskiego nota angielska zrobiła wielkie wrażenie. Marszałek Wu natychmiast wysłał przedstawicieli do gen. Czang Tso Lina dla narodziła się nad wytworzoną sytuacją.

To wystąpienie angielskie wobec sprzeczności interesów różnych innych mocarstw, a zwłaszcza Rosji mogłoby na wschodzie rozpaść nową wojnę.

Największy bandyta świata.

114 ludzi wymordował Dzierżyński.

W związku z radosną nowiną o śmierci najpodlejszego z podłych — Dzierżyńskiego, usiłują statystycy wszystkich krajów obliczyć liczbę ofiar jego krwawej metody. Największa studja w tym kierunku przeprowadził profesor Mielgunow, publikując wyniki w książce p. t. „Czerwony terror w Rosji”. Książka ta zawiera 60 stron, wypełnionych tylko nazwiskami i cyframi.

Znany publicysta angielski prof. Sarolca opublikował na łamach jednego z dzienników „bilans” dzia-

łajności Dzierżyńskiego do listopada 1923 roku, 28 biskupów 1279 kapłanów, 6000 profesorów i nauzczy cielei, 9000 lekarzy, 640 oficerów, 26000 żołnierzy, 70 tysięcy właścicieli ziemskich, 70 tysięcy byłych policjantów, 355 250 inteligentów, 193 290 robotników i 850 000 chłopów. Cyfry te wydają się na pierwszy rzut oka niewiarogodne, lecz jest to całkiem możliwe w odniesieniu do działalności wszystkich czerezywczajek rosyjskich, które przez parę lat nuryły się we krwi, a na których czele stała krwiożercza bestja ludzka.

Kat Dzierżyński został zasztyletowany.

Jak obecnie donoszą z Moskwy największy twór świata, najokrutniejsza bestja ludzka, nie umarł ani na udar serca ani też otruty nie został lecz został zasztyletowany. A mianowicie już przed kilku dniami odbyło się tajne zebranie opozycji, na którym radono nad usunięciem przywódców tak zwanego „Politbiura”. Dzierżyński dowiedziawszy się o tem wygłosił przed komitetem centralnym gwałtowną mowę przeciw opozycyjnóm i domagał się dla nich najsurowszej kary. Miało to być najgwałtowniejsze pisanie, do jakiego ta jadowita żmija była zdolna.

3 godziny później znaleziono Dzierżyńskiego siedzącego z pochyloną głową przy swem biurku. W jego plecach tkwił okrwawiony sztylet. Na biurku leżało pismo przypomcowane innym sztyletem zawierające wyrok śmierci wydany przez tajny komitet opozycjonistów na Dzierżyńskiego.

Co się stało powodem usunięcia Złowiewa i innych wybitnych osobistości opozycji bolszewickiej. (Zaznaczyć wypada że taka śmierć była dla tego twora jednak zbyt łagodna)

Katastrofy.

Nieszczęście lotnicze w Gdańsku.

Na konkursie lotniczym w Gdańsku doszło do katastrofy.

Dwupłatowiec A. F. G. 60 z powodu defektu motoru zmuszony był wylądować na pełnym morzu, przy czem lotnik Haase wraz ze swym towarzyszem Kolbem wpadli do morza. Usiłując się ratować, chwycyli się obaj przyczepionego do aeroplanu czółenka.

Kolbemu udało się wejść z powrotem na aparat. Haase zaś którego Kolbe z powodu utraty sił i gwałtownych fal nie mógł wciągnąć za sobą zginął w nur-

Tajemnica grobowca.

Powieść z życia francuskiego.

147)

— Trzeba pana de Gibray wsadzić do karety i czempredzej zawieźć do ojca.

— Sam go odwożę — rzekł Ludwik Bressoles — jeżeli mi pan powiesz stanowczo, że Marja już nie podlega żadnemu niebezpieczeństwu.

— Mogę pana upewnić. Jedź pan natychmiast. Pragnąłbym, żeby ten młodzieniec jak najprędzej leżał w łóżku.

LI.

W pięć minut Albert ciepło ubrany, siedział w ka recie obok Ludwika Bressoles, który kazał stangretowi jechać na ulicę Reine o ile można najprędzej.

Smutkiem okrył się teraz pałacyk przy ulicy Ver-neuille.

Goście rozjeżdżali się po cichu. Doktor Dutrin także odjechał, doczekawszy się, że Marja przyszła do siebie i zasnęła snem głębokim, zażywszy narkotyczne lekarstwo.

Maurycy poszedł do rzekomego lokaja, to jest do Verdiera, który czekał nań na rogu ulicy z kareta i strasznie już przesiąkł i pojechał z nim na ulicę Surennes, gdzie Lartigues z niecierpliwością na nich czekał. Oznajmił mu przedko niepomyślne rozwiązanie nowego planu Maurycyego, planu, który w nim budził taki zachwyty.

— Ten Albert dla nas fatalny!.. — zawołał Verdier.

— Trzeba go usunąć!.. — rzekł Lartigues.
— Ja się na to nie godzę — odpowiedział fałszywy opat Meriss. — Sądzę, że mamy pewny sposób, nie tykając wcale tego młodzieńca.

Rozłam pogłębia się coraz bardziej.

Z Moskwy donoszą, że oczekują tam zasadniczej wagi wydarzeń w związku z konfliktem wewnątrz partji komunistycznej.

Złowiew, który posiada poparcie części garnizonu leningradzkiego i tamtejszych robotników, porozumiewa się z Trockim w celu podjęcia zdecydowanej akcji, skierowanej przeciwko obecnie rządzącemu w C. I. K. kierownikowi, zwłaszcza właściewu inspektorowi obecnej polityki sowieckiej Stalinowi.

Największe zaniepokojenie wywołują pogłoski, iż w poszczególnych okolicach Rosji grozi obroczenie się terroru przeciwko zwolennikom rządzącego kierunku Stalina.

We wczorajszej „Prawdzie” pojawił się artykuł Radka, nawołujący do niezwykłej energii czynnik rządowe w walce z szeregami się w zastraszający sposób objawiami rozkładu.

tach. Zwłok jego nie odnaleziono. Poza tem nastąpił jeszcze jeden wypadek, zakończony śmiercią lotnika Repperta.

Aparat L. F. 9 wznosił się z lotniska z trzema osobami i z niewiadomą przyczyną spadł w Warne münde opodal Misdroy. Dwóch pasażerów wyszło cało, uratowawszy się skokiem z aparatu.

Wezuwusz działa.

Po dłuższym okresie względnego spokoju, działalność Wezuwujusza w tych dnach znacznie się wzmo-gła. Pióropusz dymu, zmieszanego z ogniem, widać ze znacznej odległości, a odgłosy wybuchów dochodzą

— Co za sposób?
— Maurycy musi ożenić się z Marją Bressoles; nazajutrz po ślubie nie trudno dopiąć nam celu
— Łatwo ci powiedzieć! — odparł Maurycy — ale ożenić się trudno... są przeszkody wielkie! Zapo-minacie o moim rywalu!
— Rywal niebezpiecznym nie jest, leży w łóżku, bardzo chory i może długo jeszcze nie ruszyć się z domu. Zresztą jeśli wyzdrowieje i przeskadzać będzie, zawsze jeszcze czas, żeby go usunąć.
— Marję Bressoles ukąsiła żmija — rzekł Maurycy.
— Nie wiadomo jeszcze, czy nie umrze od rany.
— O! z pewnością nie umrze! — odparł Verdier.
— Wysłanie natychmiastowe ocala. Co robisz? Tym czasem wyjaśni sobie tajemnicę urodzenia swego i przystojny swe dowody legitymacyjne, na wszelki wypadek.
— Dobrze! — odpowiedział Maurycy — spróbuję, ale za powiedzenie nie ręczę.
Maurycy wyszedł, z pałacyku przy ulicy Surennes. O wpół do czwartej po północy wrócił na ulicę Nava-rin i położył się spać.

W tym czasie, gdy się wydarzyły te ostatnie wypadki, śledztwo w sprawie podwójnej zbrodni na cmentarzu Pere Lachaise i ulicy Montorgueille wcale się nie posuwało naprzód.

Zniechęcenie poczęło ogarniać wszystkich członków policji, którzy uważali już, że niczego w tej sprawie nie dkażą. Tylko Aime Joubert silna nieubliaganą nienawiścią Lartigua, zemstę mając na celu, dążyła ciągle naprzód i nie dopuszczała wątplenia do swych myśli. Codziennie Martel i Jodelet, Galoubet i Sylwan Cornu przychodzili do mieszkania jej przy ulicy Meslay, żeby narzekać na niepowodzenie..

— Ani weź... — powiadali. — Z takimi sztukmist-rzami nic nie poradzisz.

do Neapolu. Dotychczas działalność wulkanu nie przedstawia bezpośredniego niebezpieczeństwa.

Wylewy na Korei.

Wskutek wylewów oraz zapadnięcia się ziemi na Korei 53 osoby poniosły śmierć, 88 osób zagnęło, a 200 odniosło rany. Ponadto wiele domów uległo zniszczeniu.

Znamienna nota Rosji do Polski w sprawie rzekomej koncentracji wojsk nad granicą litewską.

„Hamburger Fremdenblatt” donosi z Moskwy, iż Czczerin zwrócił się do posła polskiego w Moskwie z notą, w której unja sowiecka domaga się w związku z koncentracją wojsk polskich na granicy litewskiej zapewnienia, iż Polska nie ma zamiaru aneksji Litwy. Rząd sowiecki domaga się w każdym razie gwarancji, iż Polska nie przygotowuje konfliktu wojskowego na granicy polsko litewskiej. Dziennik dowołuje się również, iż rząd sowiecki odwołał wojska z manewrów i trzyma je na pogotowiu na Ukrainie i Białorusi.

W jakim kierunku ma iść „sanacja moralna”?

Jak sądzą o tem radykalni zwolennicy przewrotu majowego.

„Dzień Polski” podaje następujący obrazek z wieca poselskiego posła Chyba, jaki się odbył w zeszłym tygodniu w Bodzentynie ziemii kieleckiej.

Posel Chyba, omówiwszy szczegółowo działalność „księży i panów”, wojewody, starosty, urzędników, senatorów, przemysłowców, policji itd, nie szczędząc wszystkim niewybrednych epitetów, zwracał się do zgromadzonych z zapytaniem:

Czy zgadzacie się wypędzić biskupa?
— Zgadamy się — brzmiała choralna odpowiedź.
— Czy zgadzacie się wypędzić senatorów, którzy są niepotrzebni i biorą djety?!

— Wypędzić!..
— Czy zgadzacie się na wypędzenie wojewody kieleckiego?!

— Wypędzić!..
— I starosty?!

— Wypędzić!..
— I urzędników?!

— Wypędzić!..
— I kupców i przemysłowców?!

— Wypędzić!..
— I policję?!

— Wypędzić — grzmiało na rynku i sąsiednich uliczkach.
— A teraz, co do posłów sejmowych — mówił dalej posel Chyba.

— Wypędzić! — nie dano dokończyć mowy. Przekonawszy się, że przeholował, posel Chyba począł dowodzić zebranym, że posłów wypędzić nie można. Trzeba ich zostawić, bo któżby bronit włościan przed „panami i obszarnikami”. Nawet więcej: trzeba podwoić liczbę posłów, bo ci, którzy są, nie mogą podołać pracy. On, posel Chyba, naprzykład, nie jest w stanie objeździć wszystkich gmin w powiecie kieleckim, a może to czynić głównie w dni świąteczne. Powiat kielecki jest duży, powinien więc wybierać przynajmniej dwóch posłów. To samo inne powiaty..

To mniej już przekonywująco działało na włościan, ale nie podniósł się ani jeden głos sprzeciwu. Rozchodzono i rozjeżdżano się po wiecu, i niejednemu na

Na to się odezwała Aime Joubert:
— Szukajcie panowie i szukajcie!.. Przypadek może was lada chwila naprowadzić na zloczyźnicę, przebiegającego się za opata, a przez niego dostaniemy i innych...

— Chcę państwu podać jeden projekt — rzekł nagle Martel.

— Mów pan dobrodziej!.. — zawołała pani Rosier.
— Zapewne pani zna charakter pisma Lartigueusa?

— Znam. Mam u siebie jego listy. Łatwo poznać jego pismo.

— Pewną pani jest, że niektórzy członkowie stowarzyszenia, do którego on należy, mieszkają za granicą? — pytał dalej Martel.

— Tak.
— Węc możnaby dać próbkę pisma każdemu z urzędników, przyklądających na kopertach stempel, to będzie rzecz możebna i łatwo do poznania jego ręki.

Aime Joubert pomyślała.
— Rozmówię się natychmiast z naczelnikiem policji śledczej — rzekła. — Niezawodnie Lartigues jako jeden z głównych członków bandy, często musi pisywać za granicę. Myśl dobra.. zaraz o tem pomówię.

Projekt Martela, udzielony potem przez nią naczelnikowi policji śledczej, podobał się mu, jednakowoż nie tail przed agentką, że trudno będzie uzyskać pozwolenie.

LII.

Aime Joubert znów wzięła dorożkę, żeby od naczelnika wrócić do siebie na ulicę Victoire. W chwili, gdy wysiadła z powoziku i płaćła woźnicy podchodził Maurycy i z usmiechem wyciągał rękę.

— Przyszedłeś zjeść ze mną śniadanie? — zapytała.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

widok ginących coraz bardziej dworów, nlicznych plebanii i zażenowanych polejantów, aż do głowy biło, rzuczone przez posta Chyba i jemu podobnych, hasło: — Wypędzić...

Alzacja i Lotaryngia upominają się o swe prawa.

Bankructwo rządów lewicowych i centralizacji.

Wiadomo, że Alzaccy i Lotaryńczycy mimo, że postępowali się narzeczem zbliżonym do języka niemieckiego, byli wielkimi wrogami Niemców a największymi patriotami francuskimi.

Korzystając z tego rządu, francuskie zwłaszcza lewicowe postanowiły po zwycięskiej wojnie przeprowadzić odrazu zupełną unifikację, zaprowadzając tam nawet te same ograniczenia wobec Kościoła, jakie istnieją we Francji.

A skutek? — Dziś prasa paryska piętnuje ostro antyfrancuską (separatystyczną) propagandę alzacko-lotaryngijskiego związku ojczystego. Prezydent tego związku w Alzacji rozrzucił tysiące ulotek z nadrukami: Alzacja i Lotaryngia dla Alzaccyków i Lotaryńczyków. Nie chcemy być obcymi w naszym własnym kraju, nasz język, nasz duch, nasze obyczaje wskazują dużą różnicę między narodem francuskim a alzacko-lotaryngijskim. Francuska prasa prawicowa domaga się energicznej interwencji nowego rządu w tej sprawie.

Wątpliwe jednak należy, ażeby represje i prześladowania zjadły u Alzatów i Lotaryńczyków tę miłość i przywiązanie, jakiego Paryżanie, którzyby chcieli mierzyć wszystko jednym paryskim strychnulcem, sobie życzą.

Sprawy polskie.

Triumf żydowski.

W Warszawie jak triumfalnie donosi „Nowy Kurjer Polski” redagowany wyłącznie przez Żydów (no i organ półrządowy), przestał wychodzić „Kurjer Polski”, w którym ongiś pracował Zyd Rosner, założyciel „Nowego Kurjera Polskiego”. Rosner musiał odejść z „Kurj. Polskiego”, ponieważ wydawnictwo nie chciało zgodzić się na jego zbyt semickie poglądy. Zresztą upadek „Kurjera Polskiego” szkody wielkiej dziennikarstwu nie przyniesie, bo i on zawsze zaliczał się do prasy „sanacji moralnej”. (Ostatnio był rzekomo organem gen. Sikorskiego).

Z innej strony donoszą, że pomiędzy wydawnictwem „Kurjera Polskiego” złączone zostało ze zbliżeniem do „Piasta”, „Echem Warszawskiem”, przyczem będzie wychodziło jedno wydanie popołudniowe. Nowe pismo będzie kierunkowo zbliżone do sfer przemysłowych i grupy mieszczańskiej.

Kolejarze domagają się walki z drożyzną.

W dniu 28 zm. odbyło się w Warszawie, w lo kalu Z. P. przy Aleji Jerozolimskiej, 101 zebranie pracowników warsztatów węzła warszawskiego, na którym delegaci składali sprawozdanie z Walnego Zjazdu w Wilnie.

Zebrań powzięli uchwałę popierającą przyjęte na Walnym Zeździeze rozstrzygnięcia, dotyczące zasadniczych postulatów kolejarzy. Poza tem uchwalono domagać się przywrócenia ruchomej mnożnej oraz podjęcia energicznej walki z drożyzną, która mimo zapowiedzi nie tylko nie należa, ale wzrasta coraz bardziej.

Znowu zatarg między p. Piłsudskim a min. Zaleskim.

W sferach politycznych utrzymują się uporzycwie pogłoski, że w ostatnich dniach znowu miało przyjść do konfliktu między ministrem spraw zagr. a ministrem spraw wojkowych. Ten ostatni miał przybyć do Ministerstwa spraw zagr. i odbywać konferencję z nie którymi wysokimi urzędnikami bez wiedzy ministra spraw zagranicznych.

Na tem tie rozeszły się pogłoski o mającej nastąpić niebawem dymisji min. Zaleskiego, a jgko jego następcę wymieniają p. Stanisława Patka, b. posła w Tokio, najniefortunniejszego dotąd polityka Polski.

Zwieszenie pisma.

Na mocy orzeczenia wydziału VIII Sądu Okręgowego czasopismo pod tyt. „Dodatek Nocny” zostało zwieszzone.

Zydzii rozzuchwalają się coraz bardziej.

Z rozpraw senackich.

Do ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji sen Ringel (Zyd) wniosł poprawkę tej treści, aby dodać do przykładów karnych „nawoływanie publiczne do niezawierania transakcyj z pewnym przedsiębiorstwem lub pewną kategorią przedsiębiorstw.” Z tego ostrożnego określenia należy wyczytać zamiar zabezpieczenia się za pomocą sądów przed bojkotem handlowym firm żydowskich.

Lecz referent ustawy, sen. Jackowski (Z. L. N.) jeden z najlepszych znawców prawa handlowego w Polsce, udowodnił, że poprawka sen. Ringla krępowałyby sądy, gdyż już istniejąca przepisy karne dają dostateczną podstawę sądom do wkroczenia w razie dojścia do stopnia karalnego animozji narodowościowych, wobec czego poprawka staje się zbędną.

Wskutek świetnej argumentacji sen. Jackowskiego poprawkę żydowską odrzucono.

„Nowa Polska Zbrojna”.

W najbliższym czasie ukaże się nowe pismo codzienne „Nowa Polska Zbrojna” o kierunku prawicowym, w której pisywać będą generałowie Haller, Szeptycki i Dowbór-Muśnicki. Personel redakcyjny został skompletowany. Pismo zawierać ma 12 stron tekstu i kosztować będzie tylko 10 groszy.

Pismo takie powiła społeczeństwo narodowe z największą radością, gdyż było ono powinno wychodzić już dawno. aby przeciwdziałać jadowi i trucizny rozsiewanej przez lewicową „Polskę Zbrojną”.

Skazanie głodomora.

Sąd okręgowy rozpatrywał sprawę głodomora z Berlina, Gustawa Ferscha, oskarżonego o oszustwo. Fersch zapowiedział, że przez 50 dni nie będzie przyjmował pokarmów i kazał się zamknąć w szklanej klatce w jednym z publicznych lokali, pobierając od publiczności opłatę za wstęp. Według zeznania jego współnika, Lewandowskiego, opłaty te przynosiły przeciętnie po 300 złotych dziennie. Już w czwartym dniu Fersch opuścił potajemnie klatkę, wnet jednak dostał się w ręce policji. Sąd skazał go na 7 tygodni więzienia.

Podwyższenie opłat pocztowych.

W Ministerstwie Przemysłu i Handlu obywają się dwudniowe narady w sprawie taryfy pocztowej. Z tona sfer rządowych stwierdzono, że obecna taryfa przynosi bardzo mały efekt w zakresie opłat na rzecz bezrobocia, które są niewygodne tak dla urzędów, jak też dla publiczności. Dlatego też w myśl wniosku Gen. Dyrektora Poczty i Telegrafów nastąpi od 1 września podwyżka opłat zasadniczych. I tak między innymi za listy do 20 gramów opłata wyniesie 20 gr, za granicę 40 gr. Z drugiej zaś strony kilka pozycji zasadniczych zostało obniżonych. Kartki poczt. np. będą kosztować 10 gr. Między innymi obniżono także stawki za rozmowy telefoniczne międzymiastowe na krótkie odległości.

Sprawy gospodarcze.

Eksport żyta do Norwegji.

Bank Kwilecki, Potocki i S-ka w Poznaniu wysła rzekomo w tych dniach 2.000 tonn żyta do Norwegji. Dla sfinansowania tej transakcji powyższy bank otrzymał z Banku Polskiego 1.500.000 zł kredytu eksportowego, redyskontowego.

Finansowanie eksportu zboża.

W kołach finansowych omawia się żywo ostatnią decyzję w sprawie 20.000.000 kredytu na eksport zboża, podkreślając niedostateczność tej sumy, która według fachowych obliczeń wystarczy zaledwie na sfinansowanie eksportu 7-8 tys. wagonów, co przy zamierzonym wywozie około 90-100 tysięcy wagonów zboża, jest absolutnie za małą.

KRONIKA.

Dziś: M. B. Anielska, Alfons, b. w. dr. Stefan, pp. m.
2. 8. 26. Słońca wschód 4.22 zachód 19.49
Księżycy wschód 23.58 zachód 14.50
Jutro: Szczepana relikwii znalezienie.
3 8 26 Słońca wschód 4.23 zachód 19.48
Księżycy wschód — zachód 16 1

Z miasta.

Chojnice, dnia 2 sierpnia 1926 r.

— **Koncert na rzecz budowy kościoła w Gdańsku.** W porozumieniu z J. E. Biskupem gdańskim ks. O. Rourke jak również ks. proboszczem Komorowskim, uprzejmie prosimy W. P. Redaktora o łaskawe poparcie w prasie występu p. p. Stanisława Leszczyńskiego i prof. Wł. Burchartha, dochód z których jest przeznaczony na cel dalszej budowy kościoła polsko katolickiego w Gdańsku.

P. St. Leszczyński jak wiadomo był dłuższy czas prezesem gminy Polskiej w Gdańsku, walcząc w nader uciążliwych warunkach wśród obcego żywiołu krzewiciel ducha polskiego na terenie W. M. Gdańska po pewnej przerwie wraca na scenę by krzycząc pieśń polską i klasyczną muzykę, wśród naszego społeczeństwa, jednocześnie przyspieszyć w ten sposób budowę kościoła Sw. Stanisława w Gdańsku.

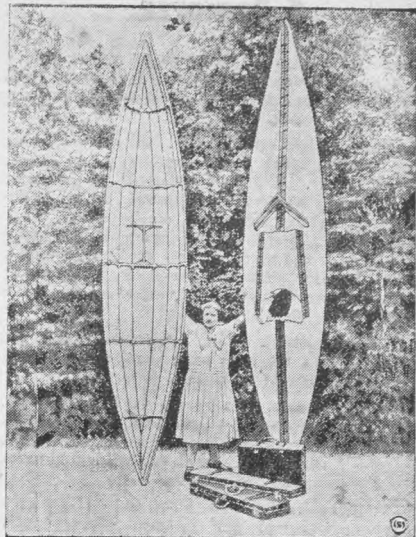
P. St. Leszczyński znany solista (baryton) z opery Berlińskiej wraz zastępującym i powszechnie cieszącym się sympatją prof. Wł. Burharthem pianistą i kompozytorem, zamierzają dać szereg koncertów na Pomorzu.

Jeszcze raz prosimy o poparcie W. P. Redaktora o przychylnie sprawozdanie w prasie, o celu następnie o przebiegu.

— **Zabawa letnia Tow. Powst. i Wejaków** odbyła się w niedzielę w ogrodzie Nowej Ameryki przy dość licznym udziale gości z miasta i okolicy. Zabawa urozmaicona była różnemi niespodziankami jak loteria fantowa, strzelaniem do tarczy i t. d. i t. d. to też Publiczność bawiła się ochoczo i wesoło. W czasie zabawy koncertowała orkiestra Zakładu Popiawo Wychowawczego pod wytrawną batutą kapelmistrza p. Milewskiego.

Wieczorem odbyły się zabawy taneczne w sali Nowej Ameryki i hotelu p. Januszewskiego, na których bawiono się wymiennie do późnej nocy.

— **Przytłumienie.** Straż celna przytłumiała na odcinku granicznym Szenfeld 2 osoby za nielegalne przekroczenie granicy z Niemiec do Polski i na odcinku granicznym Babilon 1 osobę za usiłowanie nielegalnego przekroczenia granicy z Polski do Niemiec. Przytłumionych oddano do dyspozycji władz policyjnych.

Lekkie łodzie.

Stowarzyszenia wioślarskie w Ameryce nabyły kilkanaście łodzi o najnowszej konstrukcji. Są to łodzie, pozwalające wioślarzowi z małym wysiłkiem przenosić się z miejsca na miejsce. Zdjęcie nasze przedstawia wewnętrzną i zewnętrzną stronę łodzi.

— **Cyrk „Medrano”** daje dzisiaj w poniedziałek ostatnie swe przedstawienie z bardzo bogatym programem.

Ponieważ jest to już ostatni występ niewątpliwie Publiczność tłumnie popleszy na przedstawienie by zobaczyć godne doprawdy widzenia numery bogatego programu.

— **Z III Izby Karnej Sądu Okręgowego.** Stają Aleksander Chmielecki i Franciszka Chmielecka, zam. w Wdzydach Tucholskich, osk. zostali przez sąd pokoju w Chojnicach o występ przeciw ustawie alkoholowej zasądzeni po 100 zł. grzywny a w razie niezapłacenia po 4 tygodnie więzienia. Przeciw temu wyrokowi wnieśli osk. odwołanie. Po przeprowadzeniu rozprawy sąd odwoławcze osk. odrzucił z tem, że wymierzono im 25 zł. grzywny a w razie niezapłacenia za każde 5 zł. jeden dzień więzienia. Koszta ponoszą oskarżeni.

Józef Łącki, zam. w Brzeźnie pow. Chojnice, osk. został przez sąd pokoju w Chojnicach o nielegalne przekroczenie granicy zasądzony na 10 zł. grzywny a w razie niezapłacenia na 2 dni więzienia. Przeciw temu wyrokowi wnieśli osk. odwołanie. Ponieważ osk. na rozprawę nie stanął, przeto sąd odwoławcze odrzucił na jego koszt.

Jan Wenta, zam. w Zieleniu pow. Kościerzyna, osk. został przez sąd pokoju w Kościerzynie o kradzież kartofli zasądzony na 3 dni więzienia i na ponoszenie kosztów. Przeciw temu wyrokowi wnieśli osk. odwołanie. Podczas rozprawy osk. do winy się nie przyznaje. Po przeprowadzeniu rozprawy sąd wyrok sądu pokoju uchylił i sprawę przekazał do I instancji celem ponownego rozpatrzenia i zawyrokowania.

Paweł Napiątek, zam. w Granowie pow. Chojnice osk. został przez sąd pokoju w Chojnicach o kradzież leśną zasądzony na 2 tygodnie więzienia i na ponoszenie kosztów. Przeciw temu wyrokowi wnieśli osk. odwołanie. Po przeprowadzeniu rozprawy sąd wyrok sądu pokoju uchylił i sprawę przekazał sądowi I instancji do ponownego rozpatrzenia i zawyrokowania.

Jan Dobrowolski, zam. w Czermku osk. został przez sąd pokoju w Czermku o zniewagę leśną zasądzony na grzywnę w kwocie 50 zł. i na ponoszenie kosztów. Przeciw temu wyrokowi wnieśli osk. odwołanie. Po przeprowadzeniu rozprawy sąd odwoławcze odrzucił na jego koszt.

Jan Krause, zam. w Wielkich Chelmach, Teodorja Krause, Anastazja Litwin, zam. w Rołbiku, pow. Chojnice, osk. zostali przez sąd pokoju w Chojnicach o usunięcie maszyny do szycia zajętej przez komornika sądowego zarządzeni po 100 zł. i na ponoszenie kosztów. Przeciw temu wyrokowi wnieśli osk. odwołanie. Po przeprowadzeniu rozprawy sąd odwoławcze odrzucił stem że wymierzono wszystkim osk. grzywnę po 20 zł. Ponadto Janowi Krausemu 10 zł. grzywny a w razie nie zapłacenia po 10 zł. za jeden dzień więzienia koszta ponoszą oskarżeni.

Julian Kamiński, zam. w Zapceniu pow. Chojnice osk. został przez sąd pokoju w Chojnicach o występ z \$ 259,40 k. k. zasądzony na 4 dni więzienia i na ponoszenie kosztów. Przeciw temu wyrokowi wnieśli osk. odwołanie. Po przeprowadzeniu rozprawy sąd wyrok sądu pokoju uchylił i osk. od winy i kary uwolnił. Koszta ponosi skarb państwa.

Abonujcie Dziennik Pomorski

Z Pomorza.

— **Sępólno.** (Targ.) W piątek dnia 30 bm. odbył się tu bardzo ożywiony targ. Można było dostać z ziemiopłodów czego dusza zapragnęła. Obesłanie targu bardzo dobre co do jarzyn. Ceny niższe jak w ostatni piątek.

I tak: młode kartofle 4 zł. za centnar, jarmuz 15 gr. główka, spora wiązka marchwi 15 gr., wiązka buraków 15 gr., 3 główki kalarepy 25 gr., wiązka cebuli okazałej wybieranej 5 główek 20 gr., główka kapusty 60 gr., rzodkiewka wiązka 10 gr., masło 2,20 zł., jaja 2,20 zł., Czarne jagody 55 gr., szcupak funt 1,50 zł., węgorz funt 3 80 zł. Lniżka nastąpiła co do kartofli, które ostatniego targu płacono za centnar 8 zł. co do masła i jaj, które kosztowały 3 zł. Ogólne była tendencja zniżkowa.

— **Zakrzewek,** pow. Sępólno. W dniu wczorajszym odbyło się tutaj ostre strzelanie a następnie zabawa, która trwała do białego dnia.

— **Więcbork.** (Zabawa bractwa strzeleckiego). Wczoraj w niedzielę odbyła się tu w parku miejskim zabawa letnia bractwa strzeleckiego, połączona z strzelaniem o premje i odznaki honorowe. Szczegóły w następnym numerze.

— **Jaroszewy,** pow. kościerski. (Cyganie.) Najmieszynpatyczniejsi pod słońcem włóczęgi pomni pewno, że w miesiącach letnich życie nakazuje wznawiać ruch wycieczkowy, włączają się w właściwy sobie tylko sposób po naszych okolicach, będąc istną plagą ludności. Latosim rokiem nie może wioska nasza pozazdrościć innym tego rodzaju gości, letników, bo w ostatnim czasie bywa dość często nawiedzana przez umorusane cyganki no i pejsatych cyganów. Pierwsze jak zwykle nawiedzają nasze nader gościnne domy, w których za każdym razem jeżeli się cygankom nie patrzy na palce, zawsze coś „dostanie nogi”. „Letnicy”

nasi posunęli się nawet tak dalece, że usłtowali złowić gromadę kaczek swobodnie na pobliskiej rzece pływających przyczem ich jednak przeproszono.

Wspomnieć trzeba, że i w miejscowości naszej trafiają się osoby — nawet starsze — dające sobie wróżyć od cyganek. Naprawdę że trzewia pękają od śmiechu na myśl o tej naiwności.

— **Puek** (Echa morderstwa w Werblinie). Jak śledztwo wykazało, mordercą wdowy Olylji Szwochowej jest 21 letni parobek Augustyn Kryża z Darzłubia. — Zbrodniarz Augustyn Kryża o tępym wyrazie twarzy, przedstawia typ jednostki nawskroś zdegenerowanej, z całym cynizmem opowiada, jak dokonał morderstwa, którego dopuścił się z całą premedytacją. Zamordował Szwochową sześciokrotnem uderzeniem styliska od łopata w głowę, następnie dokonał rabunku w mieszkaniu. Przy sekcji zwłok, w której zbrodniarz brał udział nie okazał najmniejszej skruchy, Interesowały go bardziej badania policyjne na polu, gdzie dokonał mordu. — Brata jego po przesłuchaniu wypuszczono na wolność.

Ruch w Towarzystwach.

Chojnice. Zebranie Związku Drużyn Konduk torskich odbędzie się dnia 3 sierpnia br. o godz. 16 tej w lokalu p. Smejl, na które przybędzie prezes okręgowy z Grudziądzu. Z powodu bardzo ważnych spraw przybyłe wszystkich członków wolnych od służby konieczne. Porządek dzienny zostanie na zebraniu ogłoszony Zarząd.

Chojnice. Zebranie Kółka Rolniczego odbędzie się w niedzielę dnia 1 sierpnia br. o godz. 12 w poł. w lokalu p. Jazdzewskiego. O liczny udział uprasza Zarząd.

Chojnice. Zebranie Tow. Powst i Woj. odbędzie się we wtorek dnia 3 sierpnia 1926 o godz. 8 wiecz. w lokalu p. Jazdzewskiego. Posiedzenie komisji zabawowej tego samego dnia o godz. 6,30 wieczorem w tym samym lokalu.

Oliczny udział członków prosí „Wolność” Zarząd.

Brusy. Zebranie tow. Ziemianek na powiat chojnicki odbędzie się w Brusach w lokalu Kupca dnia 4 sierpnia rb. o liczny udział ze względu, że na porządku dziennym jest sprawa kursu modnarstwa prosí Zarząd.

Dział gospodarczy.

Giełda Gdańska, dnia 2 sierpnia 1926 r. 57,47 guld. gd.

Giełda Warszawska, dnia 2 sierpnia 1926 r. 8,88 zł. 44,00 zł.

dolar 8,88 zł.
funt szterling 44,00 zł.

Giełda zbożowa, 2. 8. 1926 r.

Zyto	100 kg.	26,60—27,50 zł.
Pszenica	” ”	41,00—43,00 zł.
Jęczmień	” ”	24,50—25,50 zł.
Owies	” ”	28,50—29,60 zł.
Groch	” ”	00,00—00,00 zł.
Ziemniaki nowe	” ”	10,00— ” zł.

Koniec części redakcyjnej.
Redaktor odpowiedzialny: Stefan Tobolski.
Drukarni 1 nakładem drukarni „Dziennika Pomorskiego” w Chojnicach.

Dziś o godzinie 6 wieczorem zasnęła w Bogu w Oliwie nasza najukochańsza matka, babcia i prababcia

ś. p.
Aniela z Mierzwickich Grochowska

w 87 roku życia,

o czem donosi „w imieniu w smutku pogrążonej rodziny

Chojnice, dnia 1 sierpnia 1926 r.

Stanisław Grochowski
Inspektor szkolny. 1719

Licytacja przymusowa
zboża na pniu na majątku Dąbrowa wyznaczona na dzień 4 sierpnia 1926 roku

nieodbędzie się
1718 Egzekutor Powiatowy.

Licytacja przymusowa.

w środę, dnia 4 bm. o godz. 10 przedp. sprzedam na obszarze dworskim Dąbrowa, stacja kolejowa Lubnia najwięcej dającym za gotówkę

- 1 samochód ciężarowy
  - 2 szopy desek 1 oraz 3/4 calowych
- Winkowski**
1717 komornik sądowy, Chojnice.

Z powodu braku miejsca sprzedam 1709

szafę do składu ze szkłem 3 mtr. szeroką, stoły, warsztaty, skrzynie do maki magiel, stół i krzesła do ogrodu, dzieciece łóżko z materacem, krzesła dla niemowląt i t. d.

P. Weilandt, Rynek 20.

Jamnik

brązowy zaginął. Wabi się „Suse”. Za wynagrodzeniem do oddania 1714

W. Weydert, Rynek 21.

Prosieta

na sprzedaż. Dommach, Karolewo II Szosa Bytowska. (1715)

2 pokoje umebl.

z używalnością kuclni poszukują. Pożądany parter lub 1 piętro Zgłoszenia w eksp. Dz. Pomorskiego. (1716)

Dwa wygodnie umeblowane pokoje słoneczne

dla 1-go lub 2 lepszych panów, od zaraz do wynajęcia. Adres wskaże eksp. Dz. Pom. (1720)

Dobrze umeblowany pokój

z zupełnem utrzymaniem dla lepszego pana od 1 sierpnia do wynajęcia 1707 ul. Młyńska 3. I.

Wanna do kąpieli

za 40 zł. na sprzedaż. Biuro prawne, 1710 Nowemiasto 7.

Ob ręcze we wszelkich wielkościach stalena składzie.

Reparacje fachowo i tanio

Richard Gehrke
Chojnice Centrala samochodów Tel. 108.

Podaję do wiadomości, że sprzedaję **lekka benzynę** ze stacji „Karpaty” po 85 gr. litr. Drogerja aptekarza K. Zaka obok magistratu.

Tapety po cenach konkurencyjnych w wielkim wyborze poleca 1685 Drogerja aptekarza K. Zaka obok magistratu.

Farby! Farby w proszku, do pokostu i farby wodne. Wyroby polskie i zagraniczne, wyważone na funty i w beczkach. Pokosty czyste, lniane, fabrykat swojski i holenderski. Farby gotowe, olejne farby lakierowe do użycia domowego, fachowo przyrządzone. Lakier, puzdło, szablon, Tapety. Jak największy wybór li tylko pierwszorzędnej jakości. Ceny umiarkowane. Drogerja, Handel Farb. **Bracia Hubert,** właśc. Julian Hubert Chojnice, Pom. Gdańska 18. rok zał. 1894. Tel. 219.

Otwarcie przedsiębiorstwa handlowego. Dnia 1 sierpnia br. o t w i e r a m przy placu Królowej Jadwigi 4/5 **przedsiębiorstwo handlowe** w którym prowadzić będę: **zboże, nasiona i sztuczne nawozy wszelkiego rodzaju oraz wełnę** Polecając się laskawym względem WP. Rolnikom, na sprzedaż i zakup wyżej wymienionych towarów, zawsze będzie moim staraniem klientelę moją do zupełnego zadowolenia obsłużyć. 1701 **Robert Six Chojnice.**

Trumny Jak i wybicia do trumien wykonanie pierwszorzędne, mam stale na składzie po umiarkowanych cenach. **Fr. Kiedrowski** magazyn mebli i trumien ul. Człuchowska 6. ul. Człuchowska 6.

Fortepiany i pianina Bechsteina, Blüthnera, Feuricha i innych słynnych firm. **Harmonje „Mannborg i Hofberg”. Phonola — pianina automatyczne** oraz instrumenta własnego wyrobu poleca w wielkim wyborze **B. Sommerfeld** Fabryka i hurtownia fortepianów w Bydgoszczy tylko ul. Sniadeckich 56 telefon 883 Grudziądz ul. Groblowa 4, tel. 229 **Filje:** Gniezno ul. Tumska 3 tel., 303 zał. 1905r.